

NOTAT

Bilag 9 - Opsamling på hørings svar fra netværket til Arkitekturrapport for KITOS

(Bilag til dagsordenspunkt 10, Arkitekturrapport for KITOS)

Lars Nico Høgfeldt, Odense Kommune

Generel indledning og bemærkninger

Odense Kommune anser høringen som relevant i forhold til sikring af KITOS overholder og anvender både byggeblokke i rammearkitekturen såvel som fællesoffentlige services. KITOS berører centrale opgaver og procedure som er relevant for alle kommuner.

KITOS er et meget relevant tiltag, fordi der generelt mangler styring, prioritering og overblik.

Scopet for KITOs er dog meget bredt – formentlig vil det være mest relevant for de mindre kommuner at bruge samtlige moduler i KITOS.

Det er meget positivt, at det er tænkt som open source, og at det forholder sig så direkte til rammearkitekturen og overholder arkitekturprincipperne.

Samtidig vil vi gøre opmærksom på, at der er et betydeligt overlap imellem KITOS med eksisterende løsninger og praksis. I Odense Kommune er det f.eks. sådan, at

- alle kontrakter, dvs. også ikke-it kontrakter, håndteres i én organisatorisk sammenhæng og i ét kontraktstyringssystem
- der findes et eksisterende IT-system udelukkende til styring af IT-applikationer
- projektstyring (af både it-projekter og ikke IT-projekter) sker også i separate systemer

Derfor er det også en fordel, at det er muligt at tage de enkelte KITOS-moduler i brug separat.

Den 8. september 2014

Sags ID: 1904822

Dok.ID: 1904822

ALB@kl.dk

Direkte

Mobil 2939 3723

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

Telefon

www.kl.dk

Side 1/7

Specifikke bemærkninger:

Side 5 øverst: Andet (fx arbejdsgangsanalyse)

I første "bullet" er nævnt begrebet "*brugertyper*".

Bemærkninger:

I forhold til brugerstyring er der ikke i Arkitekturrapporten henvist til støtte-systemet Adgangsstyring, men det er vigtigt at KITOS systemet understøtter og kan integrere med støttesystemet Adgangsstyring når dette bliver implementeret.

På side 8 under Sikkerhed nævnes forskellige adgangsniveauer, svarer de til brugertyperne?

Ligeledes er der tænkt en RBAC model som beskrevet under A3., hvorledes hænger den sammen med begreberne "*brugertyper*" og "*adgangsniveauer*"?

Side 5 øverst: Andet (fx arbejdsgangsanalyse)

I "bullet" nr. tre er nævnt et rest-interface

Bemærkning:

Er det dette interface som også kan anvendes til Referencelinks og evt. integration med kommunernes eksisterende systemer til håndtering af opgaven?

Side 5: Arkitekturprincipper, A3. It-sikkerhed tænkes ind i løsningen fra starten

Bemærkning:

I dette afsnit er beskrevet at der man basere rettighederne på en RBAC model, hvilket er fornuftigt, men der er igen ikke henvist til at man vil understøtte støttesystemet Adgangsstyring.

Ligeledes er der ikke under A3. beskrevet hvorledes at KITOS forholder sig til Authentication(styrken af login), dvs. om der er behov for to faktor log-in? Og understøttelse af de fællesoffentlige standarder på dette område(OIO SAML).

Side 6: Arkitekturprincipper, B8. Fælles autoritative reference- og grunddata anvendes

Bemærkning:

De fællesoffentlige referencemodeller FORM og STORM skal også anvendes til opmærkningen.

Side 6: Arkitekturprincipper, C1. Data udstilles via åbne snitflader og kan genbruges

Bemærkning:

Menes der at der både i systemet kan gives et samlet overblik og referencer og tilknytninger til et object? Eller organisation?

Ligeledes menes der vel at dette overblik kan leves og udstilles til andre systemer/løsninger?

Side 6: Arkitekturprincipper, C2 og C3**Bemærkning:**

Der mangler forklaring til hvorledes at principperne C2 og C3 forventes opfyldt.

Side 6: Arkitekturprincipper, C4. It-løsninger er skalerbare efter formål**Bemærkning:**

Idet at der lægges op til en cloud-baseret løsning skal det sikres og redegøres for at danske sikkerhedsmæssige og juridiske forhold understøttes af cloud leverandøren?

Ligeledes bliver Authenticeringsniveau(styrken af login) vigtigt således at der opnås højest mulighed sikkerhed på dette område.

Side 7: Ang. beskrivelse af (OrgFunktion) og roller

Der er beskrevet at: *"KITOS anvender også disse funktioner til at styre ret-tigheder i forhold til objekterne"*

Bemærkning:

Hvorledes mappes dette til nedenstående?

- De på side 5 øverst beskrevne brugertyper
- RBAC modellen under Arkitekturprincip A3
- De på side 8 under afsnittet Sikkerhed beskrevne adgangsniveauer

Der ønskes en beskrivelse og tegning af den tænkte RBAC model og processen for brugerstyringen?

Side 8: Afsnittet om It-infrastruktur**Bemærkning:**

Der nævnes *"Rest-interface direkte til den proprietære databse..."*

Det er super at der etableres et interface til databasen, men da KITOS basere sig på Open Source vil databasen vel også være baseret på Open Source og dermed ikke være proprietær?

Eller hvad menes med den proprietære database?

Side 8: Sikkerhed

Bemærkning 1:

Det næves ”Der er ingen personfølsomme oplysninger”.

Da KITOS både i forhold til IT-projektdelen og IT-kontraktdelen kan komme til at indeholde oplysninger om økonomi så kan disse i henhold til persondatalovens paragraf 6 evt. betegnes som fortrolige. Det bør derfor undersøges om dette er tilfældet?

Bemærkning 2:

Der skal sikres det rette Authentificationsniveau for både medarbejder og eksterne som tilgår KITOS. I forhold til eksterne bør der lægges op til at de skal anvende to faktor login i form af deres Virksomheds NemID.

I forhold til medarbejdere skal det vurderes om der er behov for to faktor Authentication i form af NemLogin eller anden løsning, men dette afhænger også af hvorfra medarbejderne tilgår KITOS.

Søren Tams, Københavns Kommune

- Der bør opbygges best practices omkring anvendelsen af værktøjet. Ellers risikeres det at data indtastes og opdateres ad hoc (når der er tid).
- Det bør beskrives hvordan løsningen mere konkret kan give værdi for den enkelte kommune. Som det står i øjeblikket er det beskrevet ganske overordnet og på tværs af kommuner.
- Projektets scope på systemdelen (særligt ifht eksisterende CMDB-løsninger) bør beskrives yderligere (Besvarelsen af spørgsmålet: ”Hvad er et system?” for KITOS er muligvis en sund øvelse)
- Det ville være godt, hvis det blev beskrevet hvordan kommunerne kan tage værktøjet i anvendelse. Dette gælder særligt hvis kommuner i forvejen har et porteføljeoverblik på et eller flere af de områder, som KITOS tænkes at dække.
- Det beskrives at der findes et modul for brugerstyring. Tænkes der også i eksempelvis ADFS integration?
- Er der mulighed for hjemtagelse eller en lokal kopi af løsningen?

- (Ifht opfyldelse af A2.) Er det/planlægges det sikret at andre leverandører kan varetage eventuel videreudvikling (eksempelvis ved review af dokumentation/kode)?
- Hvem tænkes brugerne af dette system at være (særligt ifht opfyldelsen af B3.)
- Faren ved en Top-down approach: Kan være vanskeligt at skabe større ansvar i forretningen. Kræver en løsning, der er fleksibel nok til at den enkelte bruger kan se idéen i systemet og tager aktivt ansvar for at holde oplysningerne i systemet opdateret. (gulerod frem for stok).
- Leverandør adgang – hvordan styres leverandørens adgang til KITOS og hvad vil leverandørens ansvar være?
- Sammenhæng til FORM/STORM?
- Hvilke eksisterende datakilder anvendes? CVR?
- Integrationskrav i forhold til anvendelse af eksisterende systemer til samme forretningsformål
- KK's løsning til dette overblik bruges på meget forskellig vis, hvor systemporteføljeoverblik kun er en blandt mange funktioner. Herunder er vurdering af nyanskaffelser (inkl. udfasning af systemer). Hvordan håndteres det strategiske perspektiv for systemporteføljen? Særligt for systemindkøb hvor der ikke ligger et projekt bag?
- Hvordan er governancemodellen for KITOS opbygget? Dette forstås både som ændringsønsker og lignende ifht til udvikling af selve systemet, men også ifht opbygning og vedligehold af data.
- Det bør overvejes hvordan systemer håndteres, der anvendes på forskellige måder og/ eller har forskellige navne i det kommunale systemlandskab.

Martin Scheil Corneliussen, Hjørring Kommune

- 1) Relationen mellem virksomhed og it-system i begrebsmodellen er navngivet ”tilhører”. Set i lyset af KITOS selv, og den generelle bevægelse mod øget brug af open source er denne betegnelse måske en kende bedaget. Man kunne i stedet overveje at navngive relationen som ”leverer”.
- 2) Under afsnittet ”Anvendelse af forretningsservices” undrer det os, at der ikke anvendes en Virksomhed og Medarbejder forretningsservice, da begge disse er indeholdt i begrebsmodellen (her beskrevet som hhv. Virksomhed og Bruger).
- 3) Det fremgår ikke af rapporten hvilke klassifikationer som KITOS anvender. Er det kun KLE, eller anvender KITOS også STORM og eventuelt andre systematikker?

Edward M. Lippe, Aarhus Kommune

- Baggrundsafsnittet fungerer fint som en slags hensigtserklæring, men der savnes er mere udførlig beskrivelse af hvordan IT-projekter, IT-kontrakter og IT-systemer er koblet sammen, og af hvorfor de ønskes sammenkoblet i samme løsning .
- Vi er alene blevet bedt om at forholde os til denne arkitekturrapport , det vil sige uden stillingstagen til ”objektmodellen” og ”mockup”. Men disse bør ses i en samlet sammenhæng. Arkitekturrapporten kan i sig selv opleves som utilstrækkelig.
- Der mangler en mere udførlig datamodel, herunder en beskrivelse af attributter (og hvilke attributter opmærkningen sker med), relationer og tilstande, således at man bedre kan forholde sig til dataindhold, indbyrdes relationer, etc.
- Der ønskes en beskrivelse af fælles klassifikationer, eksempelvis klassifikationer af IT-systemer, således at løsningen kan anvendes og sammenlignes på tværs af kommuner.
- Der savnes en beskrivelse af hvordan man overholder rammearkitekturs bestemmelser om f.eks. dobbelthistorik.
- Der ønskes en forklaring på hvorfor man anvender KLE, når staten, og flere kommuner, anvender FORM.

Bodil Thomsen, Sorø Kommune

Ingen bemærkninger herfra.

Julie Ravn, Frederikshavn Kommune

Vi har gennemlæst det tilsendte og har umiddelbart ikke nogen kommentarer.